

HOSPODÁRSKA POLITIKA

POKRAČOVANIE

ZE PI Prednáška 11

Monetárna politika (peňažná a úverová politika štátu)

- predstavuje súbor rozhodnutí a nástrojov, ktorými centrálna banka reguluje množstvo peňazí v obehu a úrokovú mieru.

Predpokladom efektívneho fungovania MP je

- *rozvinutý trh peňazí,*
- *úloha centrálnej banky,*
- *štruktúra bankového systému,*
- *rozsah a intenzita platobného styku so zahraničím a systém menového kurzu*

Ciele monetárnej politiky

- stabilizovať ekonomiku pomocou cenovej stability a dostatočnej zamestnanosti
  - zabezpečiť udržateľný ekonomický rast
  - zabezpečiť pevnú pozíciu platobnej bilancie
-
- **Transmisný mechanizmus menovej politiky**
    - *Proces, prostredníctvom ktorého centrálna banka ovplyvňuje ekonomiku pomocou nástrojov menovej politiky.*

Priame nástroje (administratívne) zamerané na

- reguláciu investičnej činnosti
- reguláciu spotrebiteľského úveru

Nepriame nástroje (ekonomické, trhovo orientované)

- určovanie výšky úrokovej sadzby, za ktorú centrálna banka poskytuje úvery komerčným bankám
- určovanie minimálnej miery povinných rezerv pre komerčné banky v %
- operácie na voľnom trhu
- intervencie na devízových trhoch

Typy monetárnej politiky:

■ Reštriktívna MP

- *Politika ťažko dostupných peňazí (centrálna banka vyvolá rast úrokových mier, resp. zníženie peňažnej zásoby)*

■ Expanzívna MP

- *Ak ekonomike hrozí recesia.*
- *Zvýši sa ponuka peňazí a znížia sa úrokové sadzby.*

Zahraničnoobchodná politika

- prostredníctvom nej sa reguluje pohyb tovarov, služieb a kapitálu cez hranice štátu

Hlavný cieľ ZP:

- dlhodobovo vyrovnaná obchodná a platobná bilancia a optimálne menové kurzy

Nástroje ZP:

Priame nástroje (administratívne)

- clo, kvóty, tarify a vývozné subvencie, alebo tzv. neviditeľné prekážky dovozu (prísne zdravotné prekážky dovozu potravín, požadovanie technických certifikátov)

Nepriame nástroje (trhovo orientované)

- intervencie na devízových trhoch
- opatrenia monetárnej a fiškálnej politiky, ktoré majú vplyv na rovnováhu platobnej bilancie

Dôchodková politika

- cieľom je ovplyvňovať dôchodky jednotlivých ekonomických subjektov (firmy, korporácie, domácnosti)
- dôchodkovou politikou štát pôsobí na ceny výrobných faktorov (mzda, renta, zisk), aj na ceny spotrebných tovarov a služieb

Nástroje DP:

- 1. priama administratívna kontrola cien a miezd tým, že:**
  - určí minimálne mzdy, max. ceny
  - určí ich maximálne možné prírastky v určitom období,
  - priamo zmrazí rast cien a miezd (cenové alebo mzdové moratórium)

2. **nepriamym spôsobom** prostredníctvom tzv. **sociálneho partnerstva**, t.j. uzatvorením tripartitných dohôd (štát – zamestnávateľia – zamestnanci (odbory)). V týchto dohodách sa určia základné pravidlá dôchodkovej politiky.

Súčasťou DP je aj **CENOVÁ POLITIKA**

- je zameraná na usmerňovanie a realizáciu cenových nástrojov.
- Reguláciou cien sa rozumie stanovenie alebo priame usmerňovanie výšky cien cenovými orgánmi a miestnymi orgánmi.

Zdroje:

KUCHARČÍKOVÁ, A., HOLKOVÁ, B., KOZUBÍKOVÁ, Z., STANÍKOVÁ, Z., TOKARČÍKOVÁ, E.:
Základy ekonomickej teórie - cvičebnica, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina
2015

KUCHARČÍKOVÁ, A., TOKARČÍKOVÁ, E.: Základy ekonomickej teórie pre informatikov, 1.
vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

LISÝ, J. a kol.: Ekonómia v novej ekonomike, 1. vydanie, IURA EDITION, Bratislava 2005

PARKIN, M.: Macroeconomics, 11 th edition, Pearson Education Limited, UK, 2014

SCHILLER, B. R.: Makroekonomie, 1. vydanie, Computer Press, Brno 2004

www.nbs.sk

**Tento študijný materiál vznikol v rámci
riešenia projektu:**

**„Kvalitné vzdelávanie s podporou inovatívnych
foriem, kvalitného výskumu a medzinárodnej
spolupráce – úspešný absolvent pre potreby praxe“**

ITMS: 26110230090

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je
spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

